WYDANIE WIECZORNE.

„GŁOS NARODU" Wychodzi dwa razy dziennie. Cena 4 halerze. Wychodzi dwa razy dziennie. „GŁOS NARODU"

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-ej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1892 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer południ. 10 ha. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty franco do Administracyi „Głosu Narodu". Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyj przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchii i w państwie niemieckiem — Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy Redakcya nie zwraca. Adres Red.: Ul. św Krzyża l. 7. Adres tel. „Głosu Narodu" Kraków, Tel. Nr. 90.

Nr 277. Kraków, niedziela 23 czerwca 1907 r. ROK XV

Zjazd pisarzy katolickich.

WARSZAWA, 21 czerwca.

Wczoraj wieczorem zakończył się zjazd pisarzy katolickich pięknem zebraniem towarzyskiem w salach Brystolu, z których największa nie była w stanie pomieścić przy wspólnym stole obiadowym zebranych gości i trzeba było dostawić stół nowy w sali sąsiedniej.

W zebraniu uczestniczyli arcybiskup Teodorowicz, biskup sufragan Ruszkiewicz oraz wielu wybitnych dygnitarzy duchowieństwa miejscowego. Arcybiskupowi Teodorowiczowi ofiarowano wspaniały bukiet z białych róż z napisem na wstędze: „W głębokim hołdzie wdzięczne uczennice jazłowieckie".

Szereg toastów rozpoczął ks. biskup Ruszkiewicz, na cześć i zdrowie Ojca św. Piusa X; toast ten przyjęto z entuzyazmem. Na cześć duchowieństwa polskiego wzniósł toast red. Rogier hr. Łubieński. Do pracowników pióra przemówił ks. Gralewski zaznaczając potrzebę wytrwałości w pracy, w chwilach tak trudnych, jak obecne. Ks. prał. Gnatowski wzniósł toast na cześć arcybiskupa Teodorowicza, wygłoszony w słowach pięknych a gorących.

Długi szereg toastów zakończył arcybiskup Teodorowicz, który zaznaczył wzniosłemi słowy potrzebę wyrozumienia się wzajemnego i solidaryzowania prasy katolickiej nad dobrem powszechnem. Oświadczywszy swą sympatyę dla „demokracyi chrześcijańskiej", Dostojny gość lwowski silnie zaakcentował uznanie dla innych organizacyj, rzucając przytem cenne wskazówki dla pracy owocnej nawet tam, gdzie poglądy zdają się na pozór rozbieżnemi. Piękne przemówienie swoje nieporównany mówca zakończył staropolskiem „Kochajmy się!"...

Podczas całego zebrania, które pozostawiło w wszystkich uczestników, niezatarte wrażenie, panował nastrój niezmiernie serdeczny i podniosły, wszyscy bowiem przejęci byli radosnem uczuciem iż rezultatem generalnego zjazdu będzie otwarcie szeroko wrót do nowej i gorącej pracy nad tem, aby z idei katolickiej uczynić wszechpotężną siłę cywilizacyjną, któraby zarówno jednostce skołatanej jak i umęczonemu narodowi stała się pokrzepieniem, jakiego gdziekolwiek indziej na świecie — szukać próżno.

—ooooooooOOOooooooooo—

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN

Z „Sokoła". Wydział Sokoła krakowskiego postanowił uchwałą z 20 czerwca b.r. ku czci śp. prof. dr. Jordana, miejsca po nim w Wydziale nie obsadzać do końca kadencyi bieżącej.

— **Kursa wyższe dla kobiet im. A. Baranieckiego.** Dnia 23 b. m. t. j. w niedzielę o godzinie 11-tej przed południem przy ul Szewskiej l. 22 III piętro zostanie otwartą doroczna wystawa prac uczennic wydziału artystycznego i będzie trwała do poniedziałku wieczór.

— **Mianowanie.** Akademia umiejętności w Krakowie zamianowała skryptora biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie Eugeniusza Barwińskiego, członkiem swojej komisyi historycznej.

— **Egzamin dojrzałości** kobiet w gimnazyum św Anny w Krakowie odbył się w czasie od 10. do 15. czerwca 1907. Z prywatnej średniej szkoły żeńskiej przy ul. Wolskiej zostały uznane za dojrzałe: Ameisenówna Fryderyka (z odznacz.) Buzkówna Elżbieta, Epi-tejnówna Marya (z odznacz.), Grünberg Karolina, Herschthalówna Laura (z odznacz.), Kaufmanówna Helena, Merdingerówna Matylda (z odznacz.), Morozewiczówna Zofia, Schnitzerówna Fanni, Silbersteinówna Ernestyna.

Z obcych eksternistek: Beiglówna Lipie, Dłuska Marya (z odznacz.) Estreicherówna Marya (z odznacz.) Heckerówna Chaje, Pinelesówna Róża (z odznacz.) Rosenbachówna Helena, Rekiertówna Łucya.

Ośmiu eksternistkom pozwolono poprawić egzamin z jednego przedmiotu po feryach, reprobowano na rok 10, odstąpiło wśród egzaminu ustnego 5. —

OSOBNY POCIĄG NA ZLOT SOKOLI we Lwowie odejdzie z Krakowa w dniu 28 bm. o godzinie 9.50 rano z następującym rozkładem Kraków 9.50, Bierzanów 10.05, Bochnia 10.51, Słotwina 11.13, Tarnów 12.01, Dębica 12.56, Ropczyce 1.16, Sędziszów 1.29, Rzeszów 2.29, (obiad 21 min.) Łańcut 2.52, Przeworsk 3.20, Jarosław 3.43, Radymno 4.07, Przemyśl 4.42, Mościska 5.15, Sądowa Wisznia 5.43, Gródek Jagielloński 6.11, Lwów 7.00. Bilety po zniżonej cenie, uprawniające do jazdy tam i z powrotem, wraz z legitymacyą do jazdy, sprzedawać będą kasy osobowe kolejowe w wymienionych przedtem stacyach, na godzinę przed odejściem pociągu. Powrót dozwolony wszystkimi pociągami (pospiesznym za stosowną dopłatą), w przeciągu dni 30.

Z pociągu tego skorzystać może także szersza publiczność, która chciałaby wziąć udział w Zlocie sokolim i zwiedzić wystawę przyrodniczo-lekarską.

— KONKURS DRAMATYCZNY. Uchwałą z 2 kwietnia 1906 rozpisał Wydział kraj. konkurs dramatyczny z terminem 31 grudnia 1906 na utwory sceniczne w języku polskim, a mianowicie: 1) na utwory sceniczne przedewszystkiem z zakresu poważnej komedyi współczesnej, dalej dramatu, oraz sztuk ludowych; 2) na utwory sceniczne, odpowiednie dla włościańskich teatrów amatorskich, obejmujące co najmniej trzy akty i zapełniające cały wieczór teatralny. Ponieważ komisja konkursowa żadnemu z utworów na ten konkurs nadesłanych nagrody nie przyznała, postanowił Wydział kraj. rozpisać ponowny konkurs dramatyczny na utwory sceniczne polskie, powyżej określone.

Termin do nadsełania prac konkursowych wyznacza się po koniec grudnia 1907 r. i w tym terminie należy je nadsyłać pod adresem Wydziału kraj.

Fundusz konkursowy wynosi 2000 k., a komisya konkursowa większością głosów postanowi, czyli i któremu z nadesłanych utworów nagroda i w jakiej kwocie ma być przyznaną.

Oprócz tego wyznacza się osobną nagrodę w kwocie 500 k. za utwór sceniczny, który komisja konkursowa uzna za odpowiedni dla włościańskich teatrów amatorskich.

Ogłoszenie wyniku konkursu za pośrednictwem pism publicznych, ewentualnie wypłata nagród konkursowych nastąpi do końca kwietnia 1908 r.

Zarazem zawiadamia Wydział krajowy pp. autorów sztuk nadesłanych na konkurs ogłoszony w r. 1906 że mogą za należytą legitymacyą odebrać manuskrypty swoich prac wraz z zamkniętemi kopertami w archiwum Wydziału kraj.

ŻYDZI W SZKOŁACH ŚREDNICH. „Jedność" organ polskich żydów zamieszcza w ostatnim numerze ciekawą statystykę. Podczas kiedy w r. 1851 ilość żydowskich uczniów szkół średnich w Austryi wynosiła 1251, wykaz r. 1903 i 4 wykazuje liczbę 15.880. Podajemy tu kilka cyfr dotyczących specyalnie Galicyi:

W r. 1881 było uczniów żydowskich 2180, w r. 1890 — 2326, w r. 1899 — 3626, w r. 1902 4793, w r. 1903 — 5299. W ogólności na ogół uczni szkół średnich stanowią uczniowie żydzi 13 do 14 procent. Stosunkowy ich udział w wyższych szkołach wynosi 17 do 18 procent. Na niektórych fakultetach uniwersyteckich dosięga procent żydów do 25 proc. Nic dziwnego, że Galicja posiada całą armię żydowskich adwokatów, lekarzy, a z każdym dniem coraz trudniej nieżydowi wytrzymać taką konkurencyę i znaleźć kawałek chleba we własnym kraju.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

W poniedziałek po raz I-szy: „LALKA" (La Poupée) operetka w 4 akt. G. Audrana.

We wtorek po raz I-szy w bieżącym sezonie „CYRULIK SEWILSKI" opera komiczna w 3 aktach Rossini'ego, gościnny występ Augusta Dianniego.

We środę po raz II-gi: „LALKA" operetka w 4 aktach G. Audrana.

We czwartek po raz I w bieżącym sezonie: „PAJACE" opera w 2 aktach z prologiem Leoncavalla, rozpocznie „CAVALLERJA RUSTICANA" opera Piotra Mascagniego, gościnny występ Aug. Dianniego.

W piątek po raz II-gi i ostatni: „ORFEUSZ W PIEKLE"

opera komiczna w 4 aktach Jakóba Offenbacha

W sobotę:

„FAUST“

opera w 5 aktach Gounoda, gościnny występ Augusta Dianniego.

W niedzielę po raz III-ci:

„LALKA“

operetka w 4 aktach G. Audrana.

———ooo0ooo———

KRONIKA LWOWSKA. (Kor. wł.) Liga obyczajności społecznej zawiązać się ma w naszem mieście z inicjatywy Towarzystwa „Ochrony młodzieży“. W tym celu zwołuje wydział tego Towarzystwa zebranie na 23 bm. o godzinie 11 rano w szkole imienia królowej Jadwigi (ul. Akademicka). Na zebraniu tem przedłożony zostanie odpowiedni projekt, dążący do skupienia wszystkich sił społecznych, tak korporacyjnych, jak indywidualnych, w celu zwalczania przerażającej niemoralności wśród naszej młodzieży. Spodziewać się należy, że akcja taka spotka się wśród ogółu rodziców z gorącem poparciem.

Rektorem uniwersytetu lwowskiego wybrany został prof. dr. Bronisław Dembiński.

W sądzie handlowym rozpoczęła się dzisiaj rozprawa, wskutek pozwu wniesionego przez kilku akcyonaryuszy „Gońca polskiego“, przeciw redakcyi tegoż pisma. Powodowie podnosząc, iż od czasu, gdy współredakcyę „Gońca“ objął p. St. Tokarski, pismo to zmieniło swój program i kierunek, stało się antysemickiem żądają restytucyi in integrum i odszkodowania. Sąd postanowił powołać rzeczoznawców pp. Milskiego i Wasilewskiego i rozprawę odroczył.

Wydane świeżo przez policyę zarządzenie, zaprowadzające w niedziele i święta dyżury ajentów policyjnych, mających przestrzegać w ulicach Karola Ludwika i Akademickiej, aby dorożkarze nie wyzyskiwali publiczności, nie spodobało się dorożkarzom do tego stopnia, że zapowiedzieli strejk na wypadek, jeżeli policja tego rozporządzenia nie cofnie. Nadto domagają się dorożkarze zniesienia wszelkich taryf i pozwolenia targowania się z publicznością za każdym razem.

Onegdaj wieczorem około g. 10 powracał z rogatki Zielonej do miasta subjekt handlowy, Leon Oberwalder. Napadło go kilku rabusiów, którzy mu zabrali rewolwer, zegarek i portmonetkę.

Solidarność złodziejska objawiła się bardzo jaskrawo przy ulicy Serbskiej. Ponieważ stróż jednej z tamtejszych kamienic nie chciał wpuścić do bramy domu złodzieja uciekającego przed policyantem, inni rzezimieszkowie napadli go i szkaradnie pokaleczyli.

KRONIKA PROWINCYONALNA. (Kor. wł.)

ĆZERNIOWCE. Donoszą nam z Czerniowiec co następuje: Jakób Hłuckaniuk plutonowy żandarmeryi, stacyonowany w Uściu-Putyłowie, zakochał się w nadobnej żydówce Mince Hellring, córce tamtejszej karczmarki. Stosunek ten ciągnął się dłuższy czas, Hłuckaniuk nakłaniał swą ukochaną do ucieczki, przyrzekając jej że się z nią ożeni. Hellrinżanka, która sprzyjała swemu wielbicielowi, zgodziła się na ten plan i odtąd oboje oczekiwali pierwszej sposobności, by ucieczkę do skutku doprowadzić. Sposobność nadarzyła się wkrótce. W d. 12 bm. gdy matka i brat pięknej Minki wyjechali do Wyżnicy, Hłuckaniuk, wynajął fiakra i oboje ruszyli w świat. Praktyczna Minka wiedząc, że bez pieniędzy daleko nie zajadą, zabrała przy tej sposobności znaczniejszą kwotę w pieniądzach i papierach wartościowych. Nieszczęściem dla zakochanych, brat Minki, wrócił do domu a zauważywszy nieobecność siostry i stwierdziwszy brak pieniędzy, puścił się w pogoń i dogonił ich w granicząącej z Galicyą wsi Białej Beresce, gdzie zakochani na chwilowy popas zajechali. Wezwawszy na pomoc wójta gminy, zmusił siostrę do powrotu, romansowy żandarm zaś uszedłszy pogoni, zniknął bez śladu.

———ooo0ooo———

Telegramy.

Z SEJMU WĘGIERSKIEGO.

BUDAPESZT. W sejmie węgierskim przemawiał poseł chorwacki Novesel po chorwacku przeciw przedłożeniu kolejowemu. Poseł Lengyel wniósł interpelacyę w sprawie ustępów w ustryackiej mowie tronowej, dotyczących Węgier.

ZABÓJSTWO PROBOSZCZA.

WARSZAWA. Na proboszcza parafji Bebelno, ks. Szwarca zgraja opryszków urządziła napad zbójecki. Otoczywszy plebanję przez okno strzelili do proboszcza, kładąc go trupem na miejscu, kula bowiem, przeszedłszy przez ramę okienną, trafiła w samo serce. Po wyrwaniu następnie okna weszli do pokoju i obezwładniwszy służbę, zrobili rewizję szaf i biurka, zabrawszy zaś wszystko to, co miało większą wartość, nie zatrzymywani przez nikogo, znikli bez śladu.

PRASA ROSYJSKA O KOLE POLSKIEM.

PETERSBURG. Nestor w „Rusi“, omawiając komplikacje w kwestyi polsko-rosyjskiej, pisze: Polacy najbardziej poprawną lojalnością konstytucyjno-parlamentarną podtrzymywali w Dumie zasadę konieczności popierania interesów państwowych. Zdecydowali oni o losach projektu prawa o kontyngensie rekrutów, przeprowadziliby także budżet, gdyby wzięto pod uwagę ich poglądy co do najelementarniejszych potrzeb narodu polskiego, mających znaczenie państwowe. Nawet nie żądali oni odrazu w zamian autonomji, lecz chociażby rozstrzygnięcia najpilniejszej sprawy szkolnictwa polskiego. Polski pogląd widzenia nie zgadzał się jednak z poglądem rządowym. Sama zależność od polaków drażniła rząd, który nie chciał dopuścić, aby mieli oni głos decydujący w rozstrzyganiu tak ważnych kwestyi. Dały się nawet słyszeć w ostatnich czasach echa tych narzekań. Odbiło się to wreszcie w aktach znaczenia państwowego. Jakkolwiek w nowem prawie wyborczem cenzus majątkoy rozstrzyga przedewszystkiem, jednak z mocy tego prawa czterech zamożnych polaków znaczy tyle, co jeden słabszy pod względem ekonomicznym obywatel ze środkowych gubernji. Z muzułmanami postąpiono jeszcze gorzej. Pierwsze dwie Dumy zbliżały nas do innoplemieńców, nawet pomimo ich woli po uzyskaniu całkowitych pełnomocnictw i równouprawnienia obywatelskiego. Obecnie innoplemieńcy stoją bez porównania niżej w swoich prawach, zachowując jednak cały ciężar obowiązków. Autor w obawie, czy nie pociągnie to za sobą komplikacyi i nienawiści do całego narodu rosyjskiego, zwrócił się do posłów polskich, lecz otrzymał odpowiedź uspokajającą, że obznajmiwszy się bliżej z rosyjskiemi siłami społecznemi, nie mieszają oni pojęcia o biurokracyi rosyjskiej z rosyjską opinją publiczną, w oczach której, zdaniem Nestora, Koło polskie niezwykle się podniosło.

NOWA „KONSTYTUCYA“ W ROSYI.

LUBLIN 21 czerwca. Dziennik „Ziemia lubelska“ został zawieszony na dwa miesiące. Redakcyę opieczętowano.

PETERSBURG 20 czerwca. Ogłoszono Najwyższy Ukaz o wprowadzeniu ochrony nadzwyczajnej w Homlu i w pow. homelskim, w gub. mohylowskiej.

Ogłoszono Najwyższe Ukazy o przyznaniu gubernatorom: archangielskiemu, wołogodzkiemu, nowogrodzkiemu, ołonieckiemu, pskowskiemu, rjazańskiemu, smoleńskiemu, twerskiemu i jarosławskiemu prawa wydawania postanowień obowiązujących, zapobiegających naruszaniu porządku państwowego i bezpieczeństwa publicznego.

PETERSBURG 21 czerwca. Postanowienia obowiązujące dla prasy, stosowane w drodze administracyjnej, w dalszym ciągu ogłoszono w Irkucku, Wołogdzie, Grodnie, Permie, Połtawie i Razaniu.

PRZECIW STREJKOM w KRÓL. POL.

ŁÓDŹ. Za przykładem narodowego Związku robotniczego, który wydał odezwę do robotników, piętnującą terror ekonomiczny, potępiającą zbyteczne i przedwczesne strajki, tutejszy komitet P. P. S. rozpowszechnia proklamacye podobnej treści, uznając szkodliwość „strajkomanji“.

WYPADEK KOLEJOWY.

CHARBIN. Na kolei norweskiej koło stacyi Gancowska wykoleił się pociąg wiozący emigrantów. Sześciu emigrantów zabitych 16 ranionych.

PROTEST CHŁOPÓW.

PETERSBURG. Straże wojskowe z dworców zostały znów wycofane i wojsko odmaszerowało. W gubernii moskiewskiej chłopi protestują przeciwko urządzeniu nowych składów monopolowych we wsiach, gdyż uważają że za rzecz niebezpieczną i nie chcą również wynajmować domów na urządzenie tych sklepów.

REWOLUCYA WINNICOWA.

LODEWE. Pociąg kolejowy jadący do Beziers został przez 4000 chłopów otoczony i zatrzymany. Chłopi wyrwali szyny.

AGDE. 600 zbuntowanych żołnierzy 17 pp. powróciło dzisiaj przedpołudniem do koszar.

Paryż. Jak dzienniki donoszą ubiegłej nocy przyszło także w Nimes do burzliwych demonstracyi na wiadomość, że ministerstwo otrzymało votum zaufania. W Narbonne wiadomość o pozostaniu Clemenceau wywołała również demonstracyę. W Tulonie demonstranci zebrali się przed koszarami, gdzie wznosili okrzyki „precz z Clemenceau.“

MONTPELIER. Spokój przywrócono. Mieszkańcy sąsiednich miejscowosci zamknęli dworzec kolejowy, aby przeszkodzić wymarszowi pułku Nr. 142. Generał Bailloud zażądał wzmocnienia siły wojskowej.

BEZIERS. Noc przeszła spokojnie. Bunt pułku Nr. 17 został zażegnany. Żołnierze powrócili do koszar i wydali broń.

PERPIGNON. Panuje tu spokój.

PARYZ. Nie potwierdza się wiadomość o aresztowaniu Marcelina Alberta.

NARBONNE. Pogrzeb ofiar rozruchów odbył się w spokoju. Burmistrz Ferroul przysłał wieniec z napisem „Męczennikom Beziers“. Komisya municypalaa zamianowana przez rząd podała się do dymisyi.

———oooooooOOOooooooo———

Gospodarstwo handel i przemysł.

CENY TARGOWE z d. 22. czerwca 1907 r.

		za 100 klg.		
Pszenica biała	od	19·—	do	19·40
„ czerwona i żółta	„	18·90	„	19·20
„ węgierska	„	—·—	„	—·—
Żyto krajowe	„	16·90	„	17·40
„ węgierskie	„	17·50	„	17·90
Jęczmień na krupy	„	16.40	„	17·40
„ browarny	„	—	„	—
„ na paszę	„	15.60	„	16.—
Owies z opłatą akcyzową	„	18·—	„	18·90
Proso	„	—	„	—
Jagły	„	28·—	„	82·—
Tatarka	„	18·80	„	19·60
Kukurydza	„	14·30	„	15·10
Groch	„	21·—	„	29·—
Fasola	„	19·00	„	31.—
Wyka	„	15·—	„	16·—
Rzepak zimowy	„	31·—	„	32·—
Koniczyna nasienna czerwona	„	—·—	„	—·—
„ „ biała	„	—·—	„	—·—
Tymotka	„	—·—	„	—·—
Esparsetta	„	—	„	—
Soczewica	„	20·—	„	52·—
Słoma		4·40	„	5·20
Siano	„	4·—	„	5·60
Koniczyna pastewna	„	6.80	„	8.—
Ziemniaki	„	6·—	„	7·—
Jaja	kopę	2·60	„	3·—
Masło	1 kg.	1.90	„	2.—
Spirytus na 95° Tralesa	1 hl.	—		200·—
Okowita „ 75° „	„ „	—		160·—

KURSA WIEDEŃSKIE.

Wiedeń, dnia 22. VI. 1907.

	k. h.		k. h.
Akc. austr. Zakł. kred.	646 25	Tureckie tytuniow	420 —
		Gal. karp. Tow. naft.	—— —
Węg. zakl. kred.	746 50	Renta majowa	97 70
Anglobanku	800 —	Austr renta kor.	97 70
Unionbanku	529 50	Węg. „ „	93 25
Länderbanku	433 50	5½ Listy t. kr. ziem	95 75
Bankvereinu	534 50	4 proc. „ Banku h.	96 80
Bodenkredit	1015 —	4½% „ „ „	100 30
Gal. Banku hipot.	583 —	5% „ „ „	111 50
Kolei państwow.	663 00	4% „ „ kraj.	97 —
„ południ.	135 50	4½% „ „ „	101 25
„ Elbethal	425 —	4% Gal. Obl. prop.	97 65
„ Północnej	5530 55	4% Gal. poż. k. z 1893	97 —
„ Czerniow.	562 00	4% Poż. m. Lwowa	95 10
Alpiny	572 50	Losy tureckie	182 —
Rima Muranyi	535 00	Marki	117 83
Prask. Tow. żelaz.	253 00	Ruble	252 25
Fabryka broni	525 —	Rosyjskie pap.	82 90

Wydawca i redaktor odpowiedzialny Dr. Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu“ pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.